

MATERIÁL
NA ZASADNUTIE RADY
č. S28076-2023-S-RVDZ-009

Názov	Návrh na zriadenie Výboru pre psychosociálnu podporu v oblasti duševného zdravia
Predkladateľ	Andrej Vršanský <i>člen RVDZ za Úniu miest Slovenska</i>
Schválil	Zuzana Dolinková <i>Predsedníčka rady</i>
Dátum predloženia	8. novembra 2023
Dátum prerokovania	18. decembra 2023
Na rokovanie sa odporúča prizvať	-

I. Odôvodnenie predloženia materiálu

Rada vlády preukázala svoju funkčnosť tým, že pripravila návrh nového Národného programu duševného zdravia, ktorý čaká na schválenie Radou vlády a jeho odporúčanie na schválenie Vládou SR. Posilnenie kapacít Rady vlády v oblasti koordinácie, podpory rozvoja kapacít pre poskytovanie dostupných služieb psychosociálnej podpory a facilitácie spolupráce kľúčových poskytovateľov služieb v segmente starostlivosti o duševné zdravie by umožnilo využiť optimálny potenciál Rady v prospech realizácie priorít v oblasti starostlivosti o duševné zdravie definovaných v návrhu Národného programu duševného zdravia, v Pláne Obnovy a programovom vyhlásení vlády SR. Humánna, moderná a dostupná starostlivosť o duševné zdravie si vyžaduje progresívne a koordinované opatrenia, ku ktorým môže Výbor pre psychosociálnu podporu v oblasti duševného zdravia výrazne prispieť.

Nevyhnutná reakcia na utečeneckú vlnu spôsobenú vojnou na Ukrajine do SR priniesla nové výzvy vo vzťahu k verejným službám ale aj medzinárodnú expertízu a koordinačnú štruktúru riadenú UNHCR v spolupráci s Vládou SR. Súčasťou koordinačného mechanizmu, ktorý výrazne posilnil efektivitu spolupráce v kontexte krízovej intervencie, je aj Pracovná skupina pre Psychosociálnu podporu v oblasti duševného zdravia (Mental Health and Psychosocial Support subWorking Group) - ďalej len „MHPSS“. Táto pracovná skupina má v súčasnosti viac ako 90 členov a spája prakticky všetkých kľúčových poskytovateľov služieb psychosociálnej podpory vrátane zástupcov štátnych a neziskových organizácií, ktoré aktívne poskytujú služby v oblasti MHPSS pre odídencom z Ukrajiny a obyvateľov hostujúcich komunít a predstavuje veľkú pridanú hodnotu pre koordináciu a rozvoj národných programov a intervencií v relevantných oblastiach.

Vojna na Ukrajine a s ňou spojený príchod utečencov odhalili množstvo zásadných nedostatkov systému starostlivosti o duševné zdravie v SR, predovšetkým praktickú absenciu komunitných služieb a služieb založených na psychosociálnom modeli ako doplnku špecializovaných služieb, dostupných nielen pre odídencom z Ukrajiny, ale aj pre domáce obyvateľstvo. Skúsenosti reprezentované členmi MHPSS skupiny vedia vhodným spôsobom doplniť skladbu Rady vlády a preniesť do nej okrem expertízy medzinárodných organizácií (vrátane WHO, IOM, UNICEF a UNHCR) aj skúsenosti a partnerstvá národných inštitúcií a organizácií reálne reprezentujúcich potenciál pre implementáciu psychosociálneho modelu starostlivosti o duševné zdravie, ktorého pridaná hodnota na Slovensku bola do veľkej miery odpilotovaná práve v kontexte reakcie na utečeneckú vlnu v dôsledku vojny na Ukrajine.

MHPSS skupina bola založená v súlade s vládou SR delegovaným mandátom UNHCR v kontexte odzvy na vyššie spomínanú krízu a zohrala kľúčovú úlohu pri koordinácii služieb zameraných na ochranu duševného zdravia a psychosociálnu podporu odídencom z Ukrajiny a obyvateľov hostujúcich komunít na Slovensku. Transpozícia tejto platformy pod Radu vlády SR pre duševné zdravie a jej inštitucionalizácia vo forme stáleho Výboru vytvorí priestor pre dialóg o ďalšom rozvoji služieb starostlivosti o duševné zdravie a psychosociálnej podpory na komunitnej úrovni, zvyšovaní ich dostupnosti a efektivity v krízových a záťažových situáciách vrátane katastrof a systematickom posilnení kapacít pre koordináciu intervencií a podporu duševného zdravia všetkých zasiahnutých na národnej, regionálnej aj lokálnej úrovni.

II. Vlastný materiál s predkladacou správou

A. Predkladacia správa

Nový Výbor pre psychosociálnu podporu v oblasti duševného zdravia sa zriaďuje v súlade s odporúčaniami WHO aj Inter Agency Standing Committee („IASC“) pre MHPSS v záujme zabezpečenia praktickej koordinácie poskytovateľov služieb starostlivosti o duševné zdravie a psychosociálnu podporu, samospráv, zamestnávateľov a iných zapojených aktérov na národnej, regionálnej a lokálnej úrovni. Výbor vytvorí platformu združujúcu všetkých aktérov podieľajúcich sa na podpore v oblasti duševného zdravia, od špecializovaných až po komunitné služby na lokálnej úrovni tak, aby spoločne spolupracovali na napínaní potrieb individuálnych klientov a komunít v celom spektre potrebných služieb a vzdelávania, rozvíjaných v zmysle medzinárodných štandardov a národných priorít.

Navrhovaná štruktúra je zároveň dôležitým nástrojom na identifikáciu a priebežný monitoring potrieb a priorít v jednotlivých regiónoch Slovenskej republiky, ako aj na identifikáciu nových partnerstiev a aktiváciu zdrojov finančných prostriedkov na podporu realizácie národných cieľov v oblasti starostlivosti o duševné zdravie.

Zriadenie Výboru pre psychosociálnu podporu nepredstavuje žiadne priame požiadavky na finančné zdroje.

B. Vlastný materiál

Návrh na zriadenie Výboru pre psychosociálnu podporu v oblasti duševného zdravia

1. V zmysle článku 6, bodu 3) Štatútu Rady vlády Slovenskej Republiky pre duševné zdravie (ďalej len „Rady vlády“) Rada vlády zriaďuje Výbor pre psychosociálnu podporu v oblasti duševného zdravia, ktorého štatút tvorí Prílohu č.1 tohto uznesenia. Výbor je stálym konzultatívnym a odborným orgánom Rady vlády Slovenskej republiky pre duševné zdravie (ďalej len „rada“) a pri svojej činnosti spolupracuje a koordinuje svoju činnosť s ostatnými výbormi a pracovnými skupinami Rady.
2. Výbor sa skladá z predsedu výboru, podpredsedov výboru, tajomníka výboru a ďalších členov výboru. Predsedom výboru je poverený zamestnanec Ministerstva zdravotníctva SR, ktorého vymenúva a odvoláva predseda rady. Tajomníkom výboru je zamestnanec Ministerstva zdravotníctva SR, ktorého vymenúva a odvoláva predseda výboru. Pretože nový Výbor pre psychosociálnu podporu v oblasti duševného zdravia je pokračovaním pracovnej skupiny pre MHPSS, tento pojme do seba jej organizačné zázemie a členov, ktorí prejavia záujem o aktívne členstvo vo Výbore. Podpredsedov výboru, presný zoznam členov a ďalšie funkcie vo Výbore určia predseda a tajomník, v zmysle štatútu nového výboru.

III. Návrh uznesenia

RADA VLÁDY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY
PRE DUŠEVNÉ ZDRAVIE

NÁVRH
UZNESENIE RADY VLÁDY SLOVENSKEJ REPUBLIKY PRE DUŠEVNÉ ZDRAVIE
č.
z 18. decembra 2023

**k Návrhu na zriadenie Výboru pre psychosociálnu podporu v oblasti duševného
zdravia**

Číslo materiálu:

Predkladateľ: Andrej Vršanský, zástupca Únie miest Slovenska v Rade vlády pre
duševné zdravie

Rada

A. schvaľuje

- A. 1. zriadenie Výboru pre psychosociálnu podporu v oblasti duševného zdravia, ktorého štatút tvorí Prílohu č. 1 tohto uznesenia.

B. ukladá

predsedníčke Rady

- B. 1. vymenovať predsedu a tajomníka výboru

predsedovi a tajomníkovi Výboru pre psychosociálnu podporu v oblasti duševného zdravia

- B. 2. vymenovať ostatných členov orgánov nového Výboru v zmysle štatútu
B. 3. zabezpečiť riadnu činnosť nového Výboru v zmysle schváleného návrhu

Vykonajú: predsedníčka Rady, Predseda výboru, tajomník výboru